

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **J. K.**, zastoupená Mgr. Alicí Kellerberg Klimeš, LL.M., advokátkou se sídlem ul. J. Wericha 400/3, Havířov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 21. 5. 2007, č. 585 426 0973, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 2. 2008, čj. 19 Cad 135/2007 - 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátky Mgr. Alicje Kellerberg Klimeš, LL.M., **se určuje** částkou 2856 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatelky nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované ze dne 21. 5. 2007, č. 585 426 0973, byla zamítnuta žádost žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) o částečný invalidní důchod z důvodu nesplnění podmínek § 43 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). V odůvodnění žalovaná uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné ze dne 3. 5. 2007 není žalobkyně částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 25 %. Podle § 44 zákona o důchodovém pojištění je přitom pojištěnec částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 2. 2008, čj. 19 Cad 135/2007 - 23, byla žaloba proti tomuto rozhodnutí žalované jako nedůvodná zamítnuta. V odůvodnění soud uvedl, že pro uznání částečné invalidity musí být dán pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti pojištěnce nejméně o 33 %, případně musí být zjištěno zdravotní postižení značně ztěžující obecné životní podmínky. Soud dospěl k závěru, že v případě žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byly ke dni pro vydání rozhodnutí žalované polytopní páteřové potíže, při věku přiměřených degenerativních změnách, které podle kapitoly XV., oddílu F, položky 2, písm. b) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. způsobovaly 20 % pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně. Podle soudu nebylo prokázáno, že by u žalobkyně ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí docházelo k poklesu soustavné výdělečné činnosti alespoň o 33 % a ani nebyl zjištěn zdravotní stav, který by jí značně ztěžoval její obecné životní podmínky, neboť nebylo prokázáno onemocnění uvedené v příloze č. 4 k vyhlášce číslo 284/1995 Sb. Z těchto důvodů nelze proto žalobkyni považovat ke dni vydání rozhodnutí žalovaného za částečně invalidní; nebyla-li žalobkyně částečně invalidní, nesplnila podmínky nároku na částečný invalidní důchod. Proto žalovaná podle názoru krajského soudu postupovala správně, pokud žalobkyni částečný invalidní důchod nepřiznala. Soud tedy žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné a ustanovenou zástupkyní ve lhůtě doplněné kasační stížnosti stěžovatelka namítla zejména nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, kterou spatřuje v tom, že toto rozhodnutí vychází toliko z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, který soud shledal přesvědčivým a úplným. Soud tak učinil zcela paušálně a nepřihlížel k vyjádření jiných lékařů ani k tvrzením žalobkyně a nevyřadil se s důvody nevyhovění žalobě. Stěžovatelka dále namítla neúplnost posudku posudkové komise. Stěžovatelka uvedla, že při pracovním úraze v roce 1977 utrpěla i významné zranění levé ruky, jež bylo dvakrát korigováno plastickými operacemi. Z toho důvodu může stěžovatelka ruku ovládat pouze omezeně, což ztěžuje její obecné životní podmínky; tuto skutečnost posudek opomněl. Stěžovatelka dále uvedla, že vzhledem ke svému vzdělání a kvalifikaci jako dělnice s ohledem na řadu dalších onemocnění a postižení (chronické bolesti hlavy, cysta v mozku, hypertenze, chronická bronchitida, neurastenie, neuropatie, syndromu karpálního tunelu apod.) je schopna výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek. Ani touto skutečností se však soud nezabýval a vzal za prokázaný opak obsažený v posudku posudkové komise. Podle posudku posudkové komise nesmí stěžovatelka vykonávat fyzicky těžké práce s a pracovat v nepříznivých klimatických podmínkách. Vzhledem ke stavu levé ruky pak není schopna vykonávat motoricky náročné práce nebo v této ruce držet nářadí. Vzhledem k lupence není schopna pracovat v prostředí, které ji zhoršují. Je přesvědčena o tom, že takové práce ani neexistují; o tom svědčí fakt, že úřad práce nebyl stěžovatelce schopen za posledních 10 let nabídnout odpovídající práci. S ohledem na výše uvedené má stěžovatelka za to, že soud nesprávně posoudil danou věc, neboť se nezabýval skutečnostmi nasvědčujícími tomu, že její invalidita spočívá ve zdravotním stavu značně ztěžujícím obecné životní podmínky a že je stěžovatelka soustavné výdělečné činnosti schopna jen za zcela mimořádných, v reálném světě nedocílitelných podmínek. Stěžovatelka navrhla, aby byl rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 2. 2008, čj. 19 Cad 135/2007 - 23, zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s postupem krajského soudu, jenž při rozhodování vycházel z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. K tvrzení stěžovatelky týkající se neúplnosti posudku se žalovaná nevyjádřila, neboť se jedná o odbornou záležitost.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Námitkou stěžovatelky, kterou se Nejvyšší správní soud zabýval nejprve, je tvrzená nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, tedy důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Pokud by totiž Nejvyšší správní soud shledal rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelným, nezabýval by se pak již dalšími stížnostními námitkami. Stěžovatelka namítla, že rozsudek krajského soudu vychází toliko z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, a nevypořádal se řádně s důvody, pro které žalobě nevyhověl. Podle názoru Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaném jako č. 133/2004 Sb. NSS, „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozzeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán*“. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je pak „*založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny*.“ V souzené věci zdejší soud neshledal nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nesrozumitelnost, neboť z rozhodnutí krajského soudu je patrné, že soud žalobu zamítl a své rozhodnutí pečlivě odůvodnil. Podle názoru Nejvyššího správního soudu není dána ani nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, neboť z rozsudku Krajského soudu v Ostravě jsou jednoznačně seznatelné důvody zamítnutí žaloby spočívající v tom, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně nedosahoval intenzity potřebné pro přiznání částečné invalidity a ani nebyl zjištěn zdravotní stav, který by jí značně ztěžoval její obecné životní podmínky, přičemž se soud opíral o jasně určený důkaz – posudek posudkové komise MPSV ČR, jehož vypracování v soudním řízení v případě dávek podmíněných dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem předpokládá ustanovení § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

Další důvod kasační stížnosti je uveden v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatelka je přesvědčena o tom, že byly nesprávně posouzeny podmínky částečné invalidity, když žalovaná ani krajský soud nezohlednily skutečnost, že zdravotní postižení stěžovatelky značně ztěžuje její obecné životní podmínky a že vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení není schopná nalézt adekvátní zaměstnání. Nejvyšší správní soud ze spisového materiálu zjistil, že žalobkyně byla přítomna všem jednáním posudkové komise, mohla se k průběhu řízení vyjádřit a posudková komise komplexně zhodnotila zdravotní stav žalobkyně a přihlédla k předloženým lékařským nálezům. Jak již uvedl krajský soud, posudková komise po zhodnocení všech zdravotních obtíží žalobkyně dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně jsou polytopní páteřové potíže při věku přiměřených degenerativních změnách na páteři funkčně zcela lehké s výraznou psychogenní nástavbou. Posudkové hodnocení pak odpovídalo maximálně kapitole XV., oddílu F, položky 2, písm. b) přílohy č. 2 k vyhláše

č. 284/1995 Sb., přičemž nebyla splněna kritéria pro hodnocení podle položky 2, písmen c) až e) uvedeného ustanovení. Posudková komise ve svém obsáhlém posudku zhodnotila i ostatní zdravotní postižení žalobkyně; posoudila rovněž, že se u žalobkyně nejedná o zdravotní postižení uvedené v příloze č. 3 a 4 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. Posudková komise se vypořádala jak se stěžovatelčinou lupenkou, tak s postižením pravé ruky; přihlédla i k ostatním, v kasační stížnosti vyjmenovaným onemocněním žalobkyně. Uvádí-li žalobkyně v kasační stížnosti nově postižení levé ruky spojené se ztrátou úchopové schopnosti, jedná se o tvrzení neuplatněné v řízení před krajským soudem a Nejvyšší správní soud k němu tedy podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nemůže při posuzování zákonnosti napadeného rozsudku přihlédnout. Jen na okraj proto k uvedenému tvrzení poznamenává, že ve shromážděné zdravotní dokumentaci nemá žádnou oporu. Posudková komise se rovněž zabývala pracovní rekomandací stěžovatelky a dospěla k závěru, že stěžovatelka je pracovní omezena pro práce fyzicky těžké a v nepříznivých klimatických podmínkách. Stěžovatelka je schopna vykonávat méně náročná dělnická zaměstnání s možností změny polohy, přiměřené její kvalifikaci. Skutečnost, že v regionu, v němž stěžovatelka žije, je problematické nalézt zaměstnání odpovídající uvedeným kritériím, není relevantní pro rozhodnutí o nepřiznání částečného invalidního důchodu. Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Ads 37/2003 - 92, publikovaný jako č. 731/2005 Sb. NSS, podle něhož „není úkolem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí určovat zcela konkrétní zaměstnání, která je schopen účastník řízení vykonávat, ale postačí vymezit v obecné rovině okruh takovýchto zaměstnání“. Nejvyšší správní soud tedy neshledal pochybení žalované ani soudu prvního stupně při hodnocení pracovní rekomandace žalobkyně. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že subjektivní přesvědčení o tom, že je částečně invalidní, resp. že je schopna samostatné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek, musí být ještě podpořeno objektivními zjištěními, což se v souzené věci nestalo. Podotýká se, že v případě zhoršení zdravotního stavu může stěžovatelka podat novou žádost o invalidní důchod. Z uvedeného vyplývá, že ani důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. proto není dán. Ze všech uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalované v dané věci náhradu nákladů řízení nelze přiznat. Stěžovatelce byla soudem ustanovena pro řízení o kasační stížnosti zástupkyní advokátka, v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Advokátka ve svém podání ohledně vyčíslení odměny ze dne 9. 7. 2008 vycházela z nesprávné tarifní hodnoty, na jejímž základě stanovila vyšší odměny. Podle § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) se za tarifní hodnotu kasační stížnosti ve věci důchodového pojištění považuje částka 1000 Kč a odměna tedy činí 500 Kč za jeden úkon právní služby. Soud proto určil odměnu advokátky podle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu na základě provedených úkonů právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b), c) a d) advokátního tarifu částkou 1500 Kč za tři úkony právní služby po 500 Kč spočívající v první poradě s klientkou včetně převzetí a přípravy zastoupení, v další poradě s klientkou ze dne 24. 4. 2008 přesahující jednu hodinu a v doplnění kasační stížnosti ze dne 24. 3. 2008. Soud advokátce dále přiznal 3 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy odměna advokátky činí 2400 Kč. Protože advokátka soudu doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), zvyšuje se odměna o částku odpovídající DPH, kterou je advokátka povinna odvést z odměny za zastupování a náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 456 Kč; odměna advokátky navýšená o DPH tedy činí 2856 Kč.

Zástupkyni stěžovatelky se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2856 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. září 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu